

Molí de l'Espina

Collsuspina

Ubicació

Comarca: Moianès
Lloc/Adreça: Feixes del molí
Emplaçament Al torrent de l'Espina, sota el mas de l'Espina.
Alçada: 877

Coordenades:

Latitud: 41.817856494133
Longitud: 2.1752553922355
UTM Est (X): 431502
UTM Nord (Y): 4629882

Classificació

Número de fitxa 08070 - 27
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Modern Contemporani
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Es troba en ruïnes
Protecció Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Observacions protecció: PEU Cat. Masies, 27/5/2013.
Accés Difícil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: 08069A00700009
Fitxes associades:
[L'Espina](#)
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía, OPC Diputació de Barcelona
Data de registre de la fitxa: dj., 10/10/2013 - 02:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dv., 10/10/2025 - 12:58

Descripció

Antic molí situat al costat de ponent del torrent de l'Espina o torrent Fosc, entre els masos de l'Espina i l'Espinoi, que recollia les aigües del mateix torrent. De l'antic edifici només en queden les restes d'alguns murs, tot i que es pot veure que tenia tres plantes. L'edifici s'aixeca just al costat de la riera, en un punt on al llit hi afloren grans roques i on queden marques de la resclosa que desviava l'aigua, ja que hi ha uns forats quadrats a la llera de la riera uns 200m més amunt de la casa. De l'edifici es poden diferenciar tres estances, així com les portes i finestres. La porta principal, situada al sud, és ampla i acabada amb llinda que té una inscripció il·legible. Tot el conjunt està cobert per la vegetació que s'endinsa dins dels murs. Es pot observar el carcavà, que va ser tapiat en deixar de funcionar el molí com a tal. Sembla que a l'habitació nord hi ha restes del pou; possiblement, en algun moment la bassa del pou del molí es va reconvertir en habitació que conserva la porta i la finestra, coincidint amb el moment en que es tapà el carcavà. Bona part de la primitiva bassa és avui dia un camp, per on es pot seguir en alguns trams el canal que porta a l'antiga resclosa de captació de l'aigua. L'edifici del molí era accessible des del mas de l'Espina a través d'un pont que deuria tenir un arc de mig punt i del qual avui només queden les arrencades dels estreps. Estava fet amb grans blocs de pedra de formes regulars i ben treballats que encara es poden veure al llit del torrent.

Observacions:

Accés molt difícil, ja que ha desaparegut l'antic camí. Actualment s'ha d'accedir pels camins sota l'Espinoi que porten al camp inferiors. El molí es troba a l'extrem sud del camp més proper al torrent.

Història

Aquest molí devia estar relacionat amb el mas de l'Espina, tan pel topònim com per la proximitat. La documentació més antiga ens la dona el cadastre de Tona de 1756 (Arxiu de Tona), quan es cita un molí fariner propietat de Mariangela Spina. El molí es cita l'any 1828 en el decret episcopal del bisbe Corcuera, dient que el sacerdot s'havia d'encarregar de les 39 cases que aleshores tenia el poble, de 26 pagesies del sector de Sant Cugat de Gavadons i 6 de la part que corresponia a la parròquia de Balenyà (entre les que es cita el Molí de l'Espina). Tot i aquesta cronologia, segurament és anterior, però no disposem de documentació.

Bibliografia

Pladevall, Antoni. Tona. Mil cent anys d'història. Eumo Editorials, Ajuntament de Tona, 1990. Pladevall, Antoni. Balenyà, un terme històric. Eumo Editorial, Ajuntament dels Hostalets de Balenyà, 1991. Roma i Casanovas, F. (2013). Patrimoni existencial del Brull, Centelles, Collsuspina, Hostalets de Balenyà i Seva. BUBOK PUBLISHING, S.L.

